

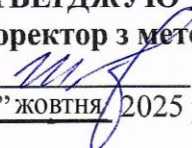
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
“03” жовтня 2025 р.

ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО БЕЗБАР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	С Інженерія, виробництво, будівництво
Спеціальність:	G19 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма:	“Будівництво та цивільна інженерія”
Освітній рівень:	другий (магістерський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

Розробник:

Кандидат архітектури

Андрій САВЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри
архітектури та будівництва
протокол №1 від 25 серпня 2025 р.
завідувач кафедри

Руслан ЖИРАК

Гарант ОПІ:

Роман БАСАРАБ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	andrii.i.savchuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Макетна майстерня, 5 поверх
Посилання на сайт	Андрій Савчук
Сторінка курсу в СДО	Формування безбар'єрного архітектурного середовища

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Формування безбар'єрного архітектурного середовища»

Навчальна дисципліна «Формування безбар'єрного архітектурного середовища» є вибірковою, але, водночас, необхідною для майбутнього архітектора. Знання та навички з питань безбар'єрності є важливими при проектуванні громадських просторів, будівель та споруд.

Мета та завдання дисципліни: доповнити та поглибити знання та навички студента у питаннях організації, проектування та реалізації засад безбар'єрності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

1. Поняття і терміни, що стосуються безбар'єрності.
2. Нормативну базу проектування безбар'єрних просторів.
3. Світовий досвід формування концепцій безбар'єрності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

1. Проектувати відкриті громадські простори реалізуючи принципи доступності.
2. Проектувати входні групи громадських та житлових будівель.
3. Розробляти елементи безбар'єрності в інтер'єрі.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	3		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	(в годинах)
	семінари, практичні	16 (в годинах)	(в годинах)
Самостійна робота		120 (в годинах)	(в годинах)

Форма підсумкового контролю	екзамен 1 (в годинах)
------------------------------------	--------------------------------------

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Новітні підходи в проєктуванні будівель і споруд	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль

Тема 1. Основні поняття і визначення у сфері безбар'єрності (4 год.)

1. Основні (загальні) терміни.
2. Технічні терміни.
3. Аналіз потреб.
4. Актуальність та аналіз аудиторії.

Перелік основних питань на самостійне вивчення. *Аналіз доступності маршруту, яким ви найчастіше рухаєтесь. Підготовка презентації.*

Тема 2. Вимоги до планувальних і технічних вирішень. Нормативна база проєктування (4 год.)

1. Фізична доступність.
2. Візуальна доступність.
3. Доступність аудіо.
4. Технології та комунікації.
5. Безпека та дії в умовах надзвичайних ситуацій.
6. Нормативні документи. Вимоги до земельних ділянок.
7. Вимоги до середовища життєдіяльності.
8. Санітарно-гігієнічні вимоги.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: *Аналіз доступності основних громадських об'єктів міста. Визначення позитивних та негативних факторів.*

Тема 3. Інтер'єр безбар'єрності. (4 год.)

1. Вхідна зона та зона очікування.
2. Двері, пороги і тактильна навігація.
3. Освітлення та звуки.
4. Вбиральні.

5. Інфраструктура для дітей.
6. Заклади харчування.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: ***Розробка проектної пропозиції інтер'єру громадського приміщення з урахуванням принципів безбар'єрності.***

Тема 4. Закордонний досвід проектування, спорудження та експлуатації приміщень для маломобільних груп населення. (2 год.)

1. Європейський досвід.
2. Досвід Сполучених Штатів Америки.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: ***Опрацювати кращі приклади закордонного досвіду для використання в сучасних реаліях.***

Зміст практичних занять

Змістовий модуль 1

Тема 1. Визначення та терміни.

Заняття 1-2. *Презентація та обговорення досліджених маршрутів у контексті можливості комфортного користування ними маломобільними групами населення. (4 год.)*

Перелік основних питань на самостійне вивчення: **визначення конфліктних і проблемних місць на досліджуваному маршруті та пошук шляхів їх вирішення.**

Тема 2. Доступність громадських будівель і споруд.

Заняття 3-4. *Особливості безбар'єрних рішень для різних типів громадських будівель (4 год.)*

Перелік основних питань на самостійне вивчення: **Ознайомлення та фіксація елементів безбар'єрного доступу до входів у громадські будівлі. Визначення проблемних питань. Підготовка презентації.**

Тема 3. Аналіз вхідних груп громадських будівель.

Заняття 5-6. *Презентація зафіксованих проблемних елементів безбар'єрного доступу до громадських будівель у місті (4 год.)*

Перелік основних питань на самостійне вивчення: **запроектувати вхідну групу з урахуванням принципів безбар'єрності.**

Тема 4. Безбар'єрність в інтер'єрі громадської будівлі.

Заняття 7-10. *Головні вимоги до створення безбар'єрних елементів у інтер'єрі*
(8 год.)

Перелік основних питань на самостійне вивчення: **розробка інтер'єру громадської будівлі із використанням елементів безбар'єрності.**

Тема 5. Графічне оформлення проектних пропозицій та візуалізація.

Заняття 11-14. *Обговорення проектних рішень* (8 год.)

Перелік основних питань на самостійне вивчення: **розробка графічної подачі проекту.**

Тема 6. Підсумок курсу.

Заняття 15-16. *Обговорення проектних пропозицій* (4 год.)

Перелік основних питань на самостійне вивчення: **створення альбому з проектними рішеннями.**

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18	
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	50	
Підготовка звітів з практичних робіт	2	
Підготовка до поточного контролю	10	
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16	

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	<u>Метод навчання</u>	Метод оцінювання
	розповідь -пояснення; комп'ютерні і мультимедійні методи;	графічна робота
	практичні роботи	поточний контроль портфоліо

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

(в разі потреби - розділити за семестрами)

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	виконання практичного завдання у формі проекту	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	графічна робота	40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34

балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. [ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд.](#)
2. [ДБН В.1.2-7:2021. Пожежна безпека.](#)
3. [ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення.](#)
4. [Гайд безбар'єрних подій](#)

Додаткова література

5. [Методичні рекомендації зі створення місцевих рад безбар'єрності](#)
6. Довідник з відбудови міст. Київ: Урбанина, 2023 — 400 с.
7. Нойферт Е. Будівельне проектування : [довідник] / Ернст Нойферт. – [40-ве вид, перероб. і допов.]. – Київ : Фенікс, 2017. – 619 с. : іл., табл.

Електронні інформаційні ресурси

8. [Безбар'єрна грамотність](#)